

НЕФІНАНСОВІ ПІДХОДИ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА: ПРИКЛАД СЕВАСТОПОЛЯ

доц. **Кондрашихін А.Б.**

Академія муніципального управління МОН України (Україна)

Вирішенню проблем сталого розвитку територій приділяється багато уваги з боку дослідників і фахівців-практиків [1] із переважанням екологічного напрямку. Значущість екологічної проблематики обумовлена станом продуктивних сил міста, структурою виробничої діяльності, ступенем фінансової уваги до подолання екологічних негараздів у т.ч. із запропонованням нефінансових підходів до збереження довкілля [2]. Так для Севастополя основними чинниками екологічної небезпеки є: недосконалість систем водопостачання, водовідведення й утилізації відходів; рівень техногенної безпеки на військових об'єктах (Військово-морські сили України, Чорноморський флот Російської Федерації); нечітке розмежування границь територій природно-заповідного фонду, прибережної захисної смуги уздовж Чорного моря; антропогенні (відсутність регіональних програм екологічного розвитку, неузгодженість схем формування національної екологічної мережі тощо).

В умовах домінування фінансового капіталу як вагомого чинника розвитку продуктивних сил міста першочерговості набувають підходи, засоби, важелі сталого розвитку, засновані на нефінансових (позафінансових) формах залучення суб'єктів до вирішення суспільних потреб. Зокрема, Управлінням екології та природних ресурсів Севастопольської міської державної адміністрації (Управління) на виконання окремого доручення її голови виконано низку заходів в межах функціональних повноважень із нефінансовим характером їхнього упровадження [3, 4]. Так, на виконання вимог нормативно-правових актів у сфері екології та природних ресурсів виконано організаційно-правові заходи, пов'язані з юридичним оформленням цього Управління як державного органу України.

Працівниками Управління відновлено функції нормування природних ресурсів під час здійснення господарської та іншої діяльності, що стикається із станом довкілля та впливає на сталий розвиток, а саме: розпочато видачу дозвільних документів через особовий Дозвільний центр. Стислий звіт про такі нефінансові засоби збереження довкілля Севастополя надано у вигляді Регіональної доповіді «Про стан навколишнього природного середовища», яка увійшла складником до Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2012 році. Також працівниками Управління підготовлено низку заходів стосовно найбільш резонансних серед екологічної громадськості міста проблем: видобування корисних копалин (піску) в Севастопольській зоні акваторії Чорного моря, повітряних викидів комунальних та приватних підприємств. За результатами проведення позачергової колегії Севастопольської міської державної адміністрації Державна служба геології надр України анулювало спеціальний дозвіл на користування надрами, що попередило виникнення надзвичайної ситуації, негативні впливи на довкілля, прибережні біоценози і рибальство, рекреацію, виникнення зсувів навколо Севастополя.

Серед нефінансових заходів залучення громадськості 30 листопада 2013 року в селищі Первомайка Балаклавського району було закладено «Дитячу алею». Захід проведено з ініціативи жителів селища за підтримки та участю Управління, Балаклавської районної державної адміністрації, депутатів районної ради, із привласненням імені кожному з 30 посаджених дерев, виданням свідоцтв дітям і дорослим учасникам посадки, святкуванням із концертом і чаюванням. Патріотичні настрої символізують зв'язок поколінь, сприяють екологічному вихованню юних севастопольців, виховують любов до свого міста і примноженню його традицій. Запроваджувались також заходи державного впливу – 268 перевірок щодо виконання природоохоронного законодавства, стягнуто 67,1 тис. грн. штрафів. Регіон проголошено зоною вільною від непридатних і заборонених пестицидів, ядохімікатів [4].

Перспективним вважається підвищення екологічної культури посадових осіб і мешканців міста, встановлення контейнерів для специфічних видів відходів (люмінесцентні лампи, елементи живлення тощо), активізація громадськості.

1. Борщук Є. М., Кореновський О. В. Принципи сталого розвитку і проблеми формування фінансової політики // Фінансова система регіонів: новітні погляди та перспективи : монографія. – Київ – Севастополь: АМУ, 2011. – 444 с.

2. Кондрашихин А. Б. Категорія «патриотизм» в парадигме устійливого розвитку города в условиях доминирования финансовых отношений : пример Севастополя // Международная научно-практическая конференция, посвященная памяти проф. Балацкого О. Ф., м. Сумы, 24-26 апреля 2013 г. – Сумы: Сумской ГУ, 2013. – С. 133-135.

3. Доручення голови Севастопольської міської державної адміністрації № 39 від 17.12.2013 року щодо підготовки інформації про досягнення у сфері охорони навколишнього природного середовища.

4. Доповідна записка до проекту Програми соціально-економічного розвитку Севастополя на 2014 рік / Коршунова О. П., Ларіна Т. В., Труш С. В та ін. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sevsovet.com.ua/>.

Кондрашихін, А.Б. Нефінансові підходи до сталого розвитку міста: приклад Севастополя [Текст] / А.Б. Кондрашихін // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6–8 травня 2014 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.1. - С. 54-56.